

vt in testamento facto tempore pestis dictum est supra cap. 22. nu. 47. & sic in nostro casu impedimenti supplenda est; quia licet irritum sit instrumentum, testamentum tamen non est irritum, cum factum esse, & perfectum probari possit testibus, scriptura autem de substantia no

est testamenti. Burgos de Paz in l. 3. Tauri 2. part. num. 1041. Parladorus lib. 2. rerum quotidianarum cap. fin. 1. part. §. 12. num. 13. in fine ad laudem & Gloriam Domini nostri Iesu-Christi, qui cum Patre, & Spiritu Sancto vivit, & regnat in secula seculorum. Amen.

FINIS.

est testamenti. Burgos de Paz in l. 3. Tauri 2. part. num. 1041. Parladorus lib. 2. rerum quotidianarum cap. fin. 1. part. §. 12. num. 13. in fine ad laudem & Gloriam Domini nostri Iesu-Christi, qui cum Patre, & Spiritu Sancto vivit, & regnat in secula seculorum. Amen.

est testamenti. Burgos de Paz in l. 3. Tauri 2. part. num. 1041. Parladorus lib. 2. rerum quotidianarum cap. fin. 1. part. §. 12. num. 13. in fine ad laudem & Gloriam Domini nostri Iesu-Christi, qui cum Patre, & Spiritu Sancto vivit, & regnat in secula seculorum. Amen.

I N D E X

EORVM QVÆ HOC TRACTATV CONTI-
nentur, cuius prior numerus, caput; secundus capituli
numerum significat.

A

A Brebiaturæ inusitate
vulgo cifras non pro-
bant. c. 25. n. 28.
Accessorium non potest tri-
buere vires principali.
c. 2. n. 5.
Acta iudicialia fidem non fa-
ciunt antequam constet esse
acta iudicialia. c. 22. n. 22.
Actus non vitatur propter
defectum eorum, quæ ad
certitudinē requiruntur, si
per æquipolens certitudo
aliàs possit intervenire. c.
20. n. 23.
Actus si expedibilis est sola
voluntate, verbū volo in-
ducit dispositionē. c. 17. n. 7.
Actus qui dependet à volun-
tate vnius, si non valet vt
ago, non etiam valet, vt
valere potest. cap. 15. nu. 12.
Actus perfecti...

Actu testandi constare debet
testatorem velle aliquid
proferre, & non potuisse
ob impedimentum, vt vo-
luntas imperfecta dicatur.
cap. 9. num. 21.
Actuum vicinitate, & mul-
tiplicitate arguitur dolus
cap. 21. num. 36.
Adæquationem factam à l. 3.
Tauri de testamēto inter
extraneos, & inter liberos
intelligēdam esse in nume-
ro testium non in qualita-
te ex veriori opinione
soluitur. cap. 7. n. 15. & 16.
Additio hæreditatis vltima
perfectio est testamenti. c.
1. num. 25.
Adivisse hæreditatem
ur, qui dicitur
res. cap. 17.
D. Amb...

I N D E X.

Animus deliberatus testandi
qui iudicis arbitrio relin-
quuntur. 10.

Arbitrium morientis ratum
debet esse, cap. 1. num. 3.

Arbitrio iudicis relinquuntur
materia perfectionis, & im-
perfectionis voluntatis, c.
9. num. 26.

Arbitrio tercij committi po-
test electio alicuius in cer-
ti de certis, cap. 20. n. 29.

Aretinus ad l. si testamētum,
C. de instit. & substit. ponde-
ratur, c. 9. num. 9.

Argumentum valet de con-
tractibus ad ultimas vo-
luntates, c. 2. n. 25. & a con-
trario sensu, c. 9. n. 11. & de
sententia ad testamētum,
cap. 13. num. 6.

Ars naturā imitatur, c. 15. n. 14.

Articulo mortis constitutus
testari potest, c. 21. n. 62.

Articulo mortis quis dicatur
esse, c. 66.

Aserēti testamētum inva-
lidum ex furoris causa in-
cumbit onus probandi, c.
21. num. 72.

Assertionē notarij in testa-
mēto probatur sana mens
testatoris, c. 21. n. 98. Et si
notarius scripserit, sanus

Authoritates maiorum non
sunt improbandæ, c. 20. n. 33.

Ayora notatur quatenus di-
xit meliorationem validā
fore, etiam si constaret le-
gata voluisse facere testa-
torem, & non fecisse, cap.
8. num. 3.

B

Baldi verba, in l. questione,
C. de fideicommissis enmē-
datur, cap. 9. num. 6.

Baldus perfectiones testamē-
ti descripsit, & multi secu-
tisunt Doct. c. 11. n. 19. & 26.

Bartoli opinio circa dubium
an valeat testamētum ini-
perfectum ratione volun-
tatis saltem quoad dispo-
sita favore piæ causæ refer-
tur, & multis rejicitur,
c. 6. n. 15, 16. & 23. & Bona-
cinæ sententia circa idem
num. 24.

Bartolus, in l. quoties, §. tantū-
dem, ff. de hered. instit. nota-
tur, cap. 9. n. 10. & c. 11. n. 5.

Benemerita liberorum erga
parentes digna sunt remu-
neratione, cap. 8. num. 25.

Blanditijs potest quis testa-
torem inducere, vt eum

numer.

I N D E X.

C

Apellania instituta, cē-
setur nominati con-
sanguinei, quamvis testa-
tor propinquorum men-
tionem non fecerit, vel fa-
cta capellania, cum vlte-
rius procedere voluerit,
obmutuisset, c. 3. num. 26.

Captatoria voluntas quæ di-
catur, cap. 20. num. 30. & 31.

Captatoriæ dispositiones di-
cuntur gratiæ reprehensi-
ces, 32.

Casus mirandus refertur de
vno qui suffocatus fuit in
rivo, & in angustia fecit
testamentum, c. 25. n. 26.

Causa propria dicitur in qua
per consequentiam com-
modum alicui redundat,
cap. 24. num. 8.

Cæcus non potest esse testis
intestamento, c. 23. n. 13. li-
mitatur si cognoscebat te-
statores, vel erat consan-
guineus, amicus, vel vici-
nus, & in testamentis pri-
vilegiatis, & si omnino cæ-
cus non est, 14. 15. 16. & 20.

Cæcus deponere potest de
illo, quod vidit ante cæci-
tatem, cap. 23. num. 19.

Certa si res...

Certitudo scripturæ relatæ
requiritur, vt falsitas evi-
tetur, cap. 18. num. 23.

Certitudo si detur in actu ad
quem fit relatio videtur
expressio nominatim facta
num. 24.

Clausula revocatoria necessa-
ria non est in testamento,
cap. 4. num. 15.

Clausula codicillaris nihil
operatur intestamēto im-
perfecto ratione volunta-
tis, cap. 5. num. 20.

Clausula codicillaris opera-
tur, vt contēta in testamē-
to nullo ex defectu solem-
nitatis debeantur ab inte-
stato, num. 23. & 24.

Clausula codicillaris adiecta
à notario, & à testatore nō
dicta quid operetur, cap. 15.
num. 6. In dubio an censea-
tur apposita ordine, & vo-
luntate testatoris vel po-
tius de stilo notariorum,
7. & 8.

Clausulas omnes appositas
esse de volūtate testatoris
in dubio presumendum
est, maximè si clausula sit
ordinaria, cap. 15. num. 8.

Codicillus factus à patre inter
liberos non eget hodie ma-
quam iu-

I N D E X.

testamentum, *cap. 4. nu. 9.*
 Communicata voluntate ta-
 bellioni, si postea testator
 interrogatus respondeat
 per verbum sic, valet testa-
 mentum *cap. 20. num. 2.*
 Comparatio literarum peri-
 culosa est, *c. 18. n. 31.* Et nō
 facit plenā probationē, *33.*
 Comparatione literarum
 identitas scripturæ non
 probatur, *nu. 30. & 34.*
 Commissionis seu mandati
 facultas ad testandum te-
 stibus probari potest in ca-
 su impedimenti, *c. 14. n. 28.*
 Conditiones si adscribere vo-
 luit testator institutio-
 ni vel alijs rebus iam dis-
 positis, & morte præven-
 tus non potuit, imperfecta
 est voluntas, & testamen-
 tum imperfectum ratione
 voluntatis, *cap. 11. n. 1. & 2.*
 Confessio ad interrogationē
 alterius facta non emanat
 ex perfecta voluntate, *cap.*
20. num. 6.
 Confessione filiorum paren-
 tis scriptura probatur,
 quando sustinetur, vt dis-
 positio inter liberos, & in
 omni contractus, *c. 18. n. 29.*
 Coniectura vestigium est ve-
 ritatis, *c. 12. Conje-*

Coniecturæ referuntur ad hoc
 vt testari, & disponere post
 posita omni mora quis cō-
 seatur, etiam si vocaverit
 notarium, *c. 13. n. 23. 24. 25.*
 Coniecturis demonstratur idē
 titas scripturæ, *c. 18. n. 28.*
 Coniecturis, & præsumptio-
 nibus probatur metus, *c.*
21. num. 110.
 Conscientia neminem ligat,
 quem natura nō obligat,
cap. 2. num. 33.
 Consensus naturalis inest in
 dispositis ad pias causas,
 licet testamentum imper-
 fectum sit ratione volun-
 tatis, *cap. 6. num. 13.*
 Consuetudine admissum est,
 valere institutionem factā
 per relationem ad aliam
 scripturam, *cap. 18. num. 15.*
 Contractus perfectus non est,
 quando contrahentes vo-
 lunt conventionem ad pu-
 blicam scripturam reddi-
 gere, *c. 13. n. 7.* Et quando
 contractus perfectio cōsi-
 stat in scriptura, *30. cū seqq.*
 Copia testium vbi non est ad
 testandum hodie tres suf-
 ficiunt, *cap. 22. num. 28.*
 Curt. Iun. testamentū inter li-
 beros imperfectū ratione

I N D E X.

D Eclaratio testatoris di-
 centis se velle testari
 indicat deliberationē ani-
 mi, *cap. 16. num. 13.*
 Defectus eius non obstat,
 quod ad vberiore cautela
 adhibebatur, *c. 13. n. 12.*
 Deficiente vno ex testibus
 requisitis non tā probatio
 voluntatis, quā ipsum defi-
 cit testamentum, *c. 2. n. 18.*
 Deliberatio animi requiri-
 tur in omni testamento
 etiam privilegiato, *c. 16. n.*
9. Et probatur ex vocatio-
 ne notarij, & testium, *11.*
 Derogatio vnus ad altera nō
 extenditur nec generali-
 bus verbis nisi quatenus
 expressum est, *c. 7. num. 17.*
 Deum tentare dicitur qui in
 loco pestis contendit habi-
 tare, *c. 22. num. 44.*
 Discordia inter testes mini-
 ma non nocet, *c. 16. nu. 32.*
 Discordiæ si oriantur inter
 fratres ex melioratione ali-
 cui facta sibi ipsis imputa-
 ri debent, non patris dispo-
 sitioni, *c. 8. num. 24.*
 Disparitas parit discordias

stantialem testa mēti fer-
 vatur quo ad omnia testa-
 menta, & in nostro Regno
 est in viridi observantia,
cap. 1. num. 41. & 42.
 Dispositio iuris Canonici in
cap. cum esses, & in cap. rela-
tum de testamentis tantū
procedit in clericis testan-
tibus, & in alijs, qui subie-
cti fuerint Summo Ponti-
fici, & in terris subiectis
Ecclesiæ non verò in non
clericis, & non subiectis
Ecclesiæ, cap. 6. n. 61. & 66.
 Sed contrario *Senat. Hisp.*
consunt. ibidem. num. 66.
 Divinandum non est circa in-
 terpretandam voluntatē
 testatoris, *cap. 2. num. 10.*
E Cclesia cōcurrentes cum
 liberis loco liberorum
 non habetur, *cap. 6. nu. 39.*
 Edere instrumentum testa-
 menti non tenetur, qui de
 testamento nuncupativo
 mentionē fecit, *c. 13. n. 27.*
 Elegisse rem dicitur qui affir-
 mat velle illam, *c. 17. n. 8.*
 Equalitas inter liberos servanda

Error excludit consensum,
cap. 1. num. 15.

Ex hæredatio sumitur à Di-
vo Augustino in *c. quicū-*
que 27. quest. 4. pro ex hæ-
redatione totius successio-
nis, *cap. 6. num. 34.*

Ex hæredatio filij præsumi-
tur facta ad instigationem
novercæ, *cap. 21. num. 147.*

Expressio implicita non suf-
ficit quando explicita re-
quiritur pro forma, *cap. 18.*
num. 4.

F

Faciens actum in dubio
censetur illum facere se-
cundum sui naturam, *cap.*
13. num. 10.

Facere qui tenetur voce, &
manu propria non potest
id per alium explicare,
cap. 10. num. 7.

Factum non dicitur si restet
aliquid faciendum, *cap. 1.*
num. 13.

Factum testamenti probatur
duobus testibus, solemniter
factum septem, *cap. 22.*
num. 15.

Falsitas

Fatuus reputatur qui fatua
loquitur, & prudens qui
prudenter loquitur, *cap.*
21. num. 95.

Favor piæ causæ, & favor li-
berorum æquiparantur,
cap. 6. num. 20.

Favor liberorum maior est
quam favor piæ causæ ex
sententia Divi Augustini,
& non solū respectu legiti-
mæ, sed etiam respectu to-
tius hæreditatis, *cap. 6. nu.*
21. seqq.

Fœminæ possunt esse testes
in testamento inter libe-
ros, *cap. 7. num. 19.* & in co-
dicillo *num. 22.* Fœmina
testis esse potest in testa-
mento sustinendo propter
perfectionem voluntatis,
& superveniens impedi-
mentum, *cap. 23. num. 21.*

Fideicommissum non indu-
citur ex eo, quod testator
voluerit, nisi voluntas trā-
sierit in dispositionem, *c.*
10. num. 18. Fideicommis-
sum constitutum dicitur
ex eo, quod quis dicat, vo-
lo bona mea mancant in
familia, *cap. 17. num. 10.* Fi-
deicommissa universalia nu-
m. relinqui possunt, *cap.*

ria, cap. 2. nu. 1. Forma sub-
stantialis consistit in vo-
luntate, probatoria in vo-
luntatis solemnī expres-
sione. 2. Forma in consu-
matione, & perfectione
operis consistit. 14. Et est
de genere indivisibilium.
15. Et si deficiat in mi-
mo actus corrumpit. 16.

Forma testandi ad interroga-
tionem non est iure indu-
cta, & lege quod non ca-
vetur in practica non ha-
betur, *cap. 20. num. 11.*

Fratris nominatione frater-
nitas non probatur, *cap. 16.*
num. 16.

Furoris multæ sunt species,
& diversis signis cognos-
cuntur, *cap. 21. num. 73.*

Furoris signa generalia tra-
duntur. 75.

Furiosus præsumitur testa-
tor, qui ante testamentū
ea efficit, quæ solent furio-
si facere. 74. Furiosus sem-
per præsumitur quando
constat, quod furore affe-
ctus fuit. 76. Dum furor
continuus. 77.

Furiosus præsumitur qui no-
men suum ignorat. 79. Et
qui non habet me-

82. Et qui spernit medici-
nas. 83. Et qui spuit in fa-
ciem notarij. 84. Furiosus
non potest dici qui actus
aliquos facit ut in sanus,
& alios non. 86. Furiosus
an sit actus arbitrio iudi-
cis relinquitur, 102.

G

Glossa in *l. iubemus, C. de*
testamentis multis am-
pliationibus, & limita-
tionibus exornatur, *c. 21.*

Glossa in *l. si quis ad declinan-*
da, C. de Episcop. & Cleric. re
probatur, *cap. 6. num. 33.*

Gravare non possum quem
non honoro, *cap. 17. nu. 26.*

H

Hæres scriptus in testa-
mento non solemniter
potest in foro conscientie
hæreditatem retinere, *cap.*
2. num. 35. Hæres ab intesta-
to tenetur dimittere hære-
ditatem hæredi scripto in-
minus solemniter.